

Một Thế Giới của Thần Kinh

Trong những ngày này, khi tâm điểm nhìn về phía bệnh viện Chợ Rẫy, tôi nhìn thấy mình trong đó. Một kẻ đang trong dòng chảy cuộn cuộn, giữa người và người, suốt tuần qua. Có chứng kiến một đêm mưa như trút như đêm qua, hoặc một ngày nổi đêm nổi ngày trong hành lang tầng trệt, lẫn hành lang các tầng của bệnh viện, hoặc các phòng bệnh, bạn mới cảm

nhận thật sự sự kinh hoàng của nó. Người và người đan kín các lối đi, lấp đầy tất cả các khoảng không gian. Người ta nằm ngồi ngủ trên các chiếc ghế, trải chiếu trên các sàn gạch, các ngóc ngách bệnh viện, bất cứ chỗ nào vừa tầm lưng. Vừa ngủ vừa bị chiếc băng ca kéo lướt qua đầu đánh thức. Hoặc bị bảo vệ đập dẩy yêu cầu đi qua chỗ khác ngủ để nhường lối cho các băng ca cấp cứu chở bệnh nhân đi qua. Những con bệnh lẫn người nuôi bệnh vẫn ngủ mê vì kiệt sức. Như một tác phẩm sắp đặt khó lường.

Vào lúc 2 hay 3 giờ đêm gì đó hàng chuỗi dài những con người xếp hàng chờ đợi một cái gì đó, dường như họ chờ để bốc số cho lần khám bệnh lúc 7 giờ sáng.

Từ gian chờ ở phòng cấp cứu, người ta chờ gọi tên người thân của mình. Sau đó được dẫn qua hành lang sàng lọc, là một cảnh tượng kinh hoàng hơn, người là người, bác sĩ, y tá, thực tập sinh một màu áo trắng, là những người thân đứng chờ và nhận một chiếc ghế đầu nhựa màu đỏ, một chiếc áo màu vàng đánh dấu người nuôi bệnh, chờ gọi tên, điền hồ sơ, vân... vân... và được đưa đến chỗ người thân của họ, có thể đang được đặt trong phòng nhưng cũng có thể là đang được đặt trên băng ca ngoài hành lang vì không còn chỗ nữa.

Nếu bạn nhìn vào phòng bệnh nhân thì bạn sẽ nên mừng khi được nằm ngoài hành lang. Vì trong đó các con bệnh nằm ken dày, tường chừng không còn không khí để thở. Trong khi ngoài hành lang, dù gì bạn còn được áp mặt vào khoảng không bên ngoài. Nhưng hôm qua trong cơn mưa lớn đã chứng kiến một cuộc tháo chạy của các bệnh nhân trên băng ca khỏi hành lang vào khu thang máy vì mưa tạt xối xả ở tầng 7. Và khi cơn mưa tan, lại được đưa về chỗ cũ như chưa hề có cuộc chia tay.

Có ở Chợ Rẫy một ngày một đêm bạn mới cảm nhận đầy đủ sự quá tải của bệnh viện, sức chứa như một cái bình nhồi nhét con người sắp vỡ ra. Sự quá tải con bệnh. Quá tải bác sĩ, y tá, hộ lý, thực tập sinh, người làm các công tác hậu cần, sổ sách ... Như một cơn thủy triều, dòng người tạm lắng tí chút vào ngày thứ bảy, chủ nhật nhưng thứ hai là cơn sóng thần bệnh nhân lại ồ ạt ập đến. Nếu có bệnh, lời khuyên của tôi là bạn nên bệnh vào ngày cuối tuần, là ngày con bệnh được xem là khôn ngoan nhất. Như tránh được một cơn kẹt xe. Đứng trong vũ trụ của người bệnh, hoặc người nuôi bệnh tôi cứ thầm ước giá như các hành lang rộng hơn, những phòng bệnh rộng hơn, những con bệnh lẫn người nuôi bệnh được rải thưa hơn. Một bác sĩ ở đây chữa trị ít người bệnh hơn, để họ có thể chu toàn hơn. Không phải chứng kiến cảnh họ phải mang cả máy tính xách tay đến từng giường bệnh để đọc hồ sơ và định cách chữa trị như họ đang làm.

Chưa hết. Tôi còn cảm nhận sự may mắn cho những người đang ở Sài Gòn hơn ở tỉnh lẻ vì chỉ cần cuộc xe là đến bệnh viện. Những người ở tỉnh lẻ dù chạy vài trăm cây số vẫn còn may mắn hơn những bệnh nhân... Campuchia. Họ phải lặn lội đem bố mẹ kèm một thông dịch viên tiếng Việt đến đây. Ngay cả sự chật chội quá tải họ cũng không có nốt. Ở bối cảnh này, bạn phải có thần kinh thép mới có thể trụ được. Không chỉ bệnh nhân mà còn cả đội ngũ bác sĩ, y tá. Bối cảnh đã tạo ra những con người chịu đựng và nhẫn nại tuyệt vời, hoặc nếu không, bạn sẽ bị chứng loạn thần kinh quật ngã. Một chút đồng cảm chia sẻ với tất cả con người ở đây, từ con bệnh cho đến, hơn hết đội ngũ bác sĩ, y tá, những thực tập sinh, những người làm sổ sách... bảo vệ sự cân bằng vốn thật khó để cân bằng mà vẫn đảm bảo chạy chạy chạy không được phép nghỉ ngơi.

Có nằm viện, nhất là nằm viện nhiều năm, bạn mới cảm nhận đầy đủ, sức khỏe là tài nguyên của mỗi cá nhân, tài nguyên của gia đình, sức khỏe mỗi gia đình là sức khỏe của xã hội, của quốc gia. Khi nhìn vào sự khỏe mạnh của một quốc gia bạn cũng sẽ nhận ra sự khỏe mạnh của đất nước đó. Nó như một thứ nguyên khí, một tài sản có tính bền vững không thể mua bằng thuốc.

Có đi bệnh viện dài ngày bạn mới cảm nhận sâu sắc lời thề Hippocrates quan trọng như thế nào qua 6 nguyên tắc:

1. Tôn trọng người thầy và đồng nghiệp.
2. Tôn trọng cuộc sống người bệnh. Đặt lợi ích bệnh nhân lên hàng đầu.
3. Tôn trọng sự sống từ lúc bắt đầu.
4. Giữ gìn sự trong sạch của nghề nghiệp, giữ gìn y đức, không lợi dụng mối quan hệ bác sĩ - bệnh nhân để tư lợi hoặc xâm hại.
5. Bảo mật thông tin người bệnh: Giữ kín tất cả bí mật riêng tư của bệnh nhân thu thập được trong quá trình khám chữa bệnh.
6. Thừa nhận giới hạn bản thân.

Và điều thứ 7 do tôi bổ sung vào lời thề Hippocrates: *Bạn phải có thần kinh thép để tồn tại trong bối cảnh sức khỏe của người dân (nghèo) đối tượng dễ tổn thương nhất trong bối cảnh hiện nay. Nếu không có lời thề thứ 7 này thì 6 lời thề kia cũng sẽ bỏ trôi sông mà thôi.*